

Ruski političar svedocio o «genetskom neprijateljstvu» Zapada prema Rusiji

Author: [IWPR](#)
[ICTY](#)

Bivši poslanik Dume, donjeg doma ruskog parlamenta, Nikolaj Rizkov, svedocio je za svog juznoslovenskog saveznika, Slobodana Milosevica, u postupku koji se protiv potonjeg vodi za ratne zlocine, zlocine protiv covecnosti i genocid. Rizkov je ranije odbijao da svedoci osim ukoliko se odluka pretresnog veca o postavljanju branilaca ne promeni.

Rizkov je vecu rekao da je Duma 2.oktobra 1998.godine usvojila rezoluciju o tome da NATO planira agresiju protiv Savezne Republike Jugoslavije. Ovo, medjutim, nije bilo sokantno otkrice. Akcije SRJ i OVK na Kosovu bile su predmet diplomatskih napora najmanje od marta 1998.godine. 23. septembra 1998.godine, Savet bezbednosti UN, delujuci u skladu sa glavom VII Povelje UN, usvojio je Rezoluciju 1199, zahtevajuci primirje i povlacenje srpskih snaga bezbednosti koje su koriscene za represiju nad civilima u pokrajini. Kada su akcije snaga SRJ rezultirale trima masakrima nad civilima, NATO je odobrio upotrebu vojne sile protiv SRJ, ukoliko ona odbije da se povinuje Rezoluciji UN od 16.oktobra. U «pet minuta do dvanaest» Milosevic se slozio. U skladu sa ovim okolnostima, Ryzhkov's testimony nije ni iznenadjujuc ni naopak (Iako je Rusija podrzala Rezoluciju 1199, ona se protivila upotrebe sile da bi se rezolucija primenila)

Dok se Milosevic trudio da formulise pitanja koja nisu izazivala prigovore tuzioca ili opomene od strane veca zbog navodjenja svedoka, Rizkov je procitao izjavu Dume od 27.marta 1999.godine protiv NATO bombardovanja SRJ koje je zapocelo 24.marta. Izjavom se osudjivao napad na suverenost SRJ nazivajuci ga «najozbiljnijom politickom krizom u poslednje dve decenije» i «crnim danom u istoriji Evrope». Oruzana agresija, navedeno je, nece spreciti humanitarnu krizu, vec ce samo izazvati njeno pogorsanje, i dovesti do vise mrtvih. Objavljeno je da je Duma «uz Jugoslaviju» koja ima pravo na samoodbranu «svim raspolozivim sredstvima». Vecu je obavestilo optuzenog da nije od znacajne pomoci misljenje ruskog ili bilo kog drugog parlamenta o pitanjima o kojima ce mozda morati da odluci, npr. o pitanju da li je SRJ postupala u samoodbrani.

Rizkov je svedocio da je posetio SRJ tokom bombardovanja i da je video rezultate bombardovanja - unistene mostove, kuće i zgrade, ostecen televizijski centar i toranj. «Uopsteno govoreci, videli smo mnogo stete. Nismo videli nijednu vojnu metu unistenu, vec samo civilne». On nije rekao po cemu je razlikovao vojne i civilne objekte, niti je naveo specificne zgrade koje su ostecene.

Tokom kasnije posete Kosovu, u avgustu nakon sto je rat okoncan, svedok je rekao vecu da je video sta se zaista tamo desilo. Na osnovu toga i informacija dostupnih Dumi, on je zakljucio da je masovni egzodus izbeglica sa Kosova bio rezultat NATO bombardovanja. Svedok je takodje izneo misljenje da je etnicko ciscenje pocelo tek nakon sto su se pojavile medjunarodne snage - i da je ono bilo izvršeno protiv kosovskih Srba kada je albanski terorizam naterao njih , prema svedoku, 250 hiljada da izbegnu.

Druga rezolucija Dume, ona od 17.juna 1999.godine osudila je Havijera Solanu, u tom trenutku generalnog sekretara NATO-a, zbog podrške i ohrabrivanja genocida organizovanom agresijom protiv SRJ. Svedok nije objasnio osnov za tvrdnje o genocidu. U decembru, Rizkov je napisao pismo Karli Del Ponte u kome je navedeno misljenje Dume da akcije NATO-a predstavljaju zlocine protiv covecnosti. Svedok je rekao da je ona odgovorila da njena kancelarija nije spremna da to istrazuje. Tokom unakrsnog ispitivanja preduzetog od strane Džefrija Najsa, Rizkov je izjavio da nije procitao odluku tuzilastva u kojoj su izneti razlozi za nepreduzimanje gonjenja za navodne zlocine NATO-a.

Bivši potpredsednik drzavne Dume rekao je vecu da on albanski terorizam vidi kao slican cecenskom terorizmu i kao model za cecenski terorizam u Rusiji. On je naveo da su kosovski Albanci bili separatisti

finansirani iz Evrope i Bliskog Istoka. Svedok je izjavio da nije cuo Milosevica da govori o Velikoj Srbiji, ali da je dosta cuo o Velikoj Albaniji. Rizkov je upozorio da to ostaje 'zagnojeni cir u srcu Evrope koji moze da eksplodira u svakom trenutku?'

U odgovoru na Miloseviceva pitanja, svedok je priznao da se susreo sa Radovanom Karadzicem u dvema prilikama, 1993. i 1994.godine. On je rekao da Karadzic nije bio pokoran prema Milosevicu, nego da je bio kritican prema njemu. Kao bivsi predsednik (Srbije i Jugoslavije) Milosevic je 'uvek trazio mirna resenja', zakljucio je svedok.

Kada je dobio priliku da ispituje svedoka, Dzeфри Najs je procitao deo pisma koji je Rizkov poslao Mirku Marjanovicu, potpredsedniku Miloseviceve Socijalisticke partije (SPS) 28.juna 2002.godine, u kome je izneo svoje misljenje o tribunalu za bivsu Jugoslaviju: 'Ovaj sud protiv Slobodana Milosevica je nastavak agresije NATO protiv Jugoslavije. Mi u Rusiji odbijamo nelegalni haski tribunal i zahtevamo da on prekine sa svojim aktivnostima.' Rizkov je potvrdio da to nije bilo samo njegovo misljenje, vec stav Dume.

Najs je tada suocio svedoka sa zajednickim komunikeom od 12.septembra 2003.godine, koji je potpisalo 30 ruskih poslanika, u kome se tvrdilo da je tuzilastvo na haskom sudjenju iznelo 'tone spornih dokumenata' i izvelo 'stotine lazних svedoka' protiv okrivljenog. Rizkov je odbio da identifikuje bilo kog od navodnih lazних svedoka, tvrdeci da njegov zadatak nije da trazи detalje, nego da izvrši analizu. Pritisnut da odgovori, on je naveo svedoka koji je tvrdio da je pogodjen iz automatskog oruzja, ali da je preziveo bozjom voljom. Objasnjenje je da je nemoguće da covek prezivi vatru iz automatskog oruzja i da njegovo objasnjenje o bozanskom cinu to dokazuje.

Pokusavajuci da pokaze svedokovu pristrasnost, Najs je izdejstvovao priznanje od njega koje ga karakterise kao slavofila, koji veruje da Zapad pokusava da unisti slovensku civilizaciju. Svedok je naveo da je Srbija isturena tacka 'nase civilizacije', koja se borila i protiv Hitlerovih pokusaja da unisti Slovene. U svojim tekstovima, koje je Najs citirao u sudnici, Rizkov istice da je unistenje Rusije stvarni cilj Zapada. On je izjavio da je Human Rights Watch osnovan od strane Amerikanaca da bi se mesao u unutrasnje stvari Rusije. Bivsi clan sovjetske komunisticke partije je u svojoj knjizi 'Jugoslovenska golgota' napisao da je Zapad (SAD) izabrao da unisti Jugoslaviju jer ona nije htela da dozvoli NATO-u osnivanje baza na svojoj teritoriji, koje bi verovatno bile upotrebljene kao lansirne rampe za Rusiju. Kada je Najs pritisnuo Rizkova da odgovori koji je cin SAD doveo da raspada Jugoslavije, ovaj je to odbio, ali je insistirao na tome bez SAD tako nesto ne bi bilo moguće.

Najs je okoncao svoje unakrsno ispitivanje pokusavajuci da pokaze da stav Rizkova i Dume o dogadjajima u Jugoslaviji i podrsci SRJ nije bio opsteprihvacen u Rusiji. On je procitao deo izvestaje druge komisije Dume u kome je navedeno da ogranicavanje autonomije Kosova od strane Srbije ugrozava prava Albanaca i produbljuje sukob u pokrajini. U izvestaju se takodje kritikuju jugoslovenske vlasti za nekoriscenje svih mogucih mirnih resenja. Rizkov je podsmesljivo odgovorio da on nije bio clan te komisije. Kada je Najs upitao da li je ruski predsednik Boris Jeljcin imao kritican stav prema Dumi i da li nazvao Milosevica 'najcinicnijim politicarem', svedok je odgovorio da se ne seca. On je medjutim naveo da se Jeljcin susreo sa Milosevicem i da su njih dvojica razgovarali o mirnom resenju kosovske krize.

Vece se suocava sa ocenom relevantnosti velikog dela iskaza Rizkova. U ovom postupku se sudi Milosevicu, a ne NATO-u ili OVK-a. Iako drzava ima pravo da preduzima akcije protiv oruzanih pobuna ili spoljne agresije, ona nema pravo na nediskriminativnu odmazdu protiv neduznih civila. Zlocini drugih ne opravdavaju drzavu - kroz zapovednistvo svog lidera - da cini zlocine.

Kako je sudija Robinson istakao, zakljucci Dume o nameri i odgovornosti NATO-a nisu od pomoci sudijama, koje moraju svoje odluke zasnovati na direktno izvedenim dokazima. Ono sto je Rizkov dao kao direktne dokaze ograniceno je na ono sto je on licno video u Srbiji i na Kosovu, a zasta nedostaje dosta detalja, i na ono sto su mu Milosevic i Karadzic rekli. Sud ce te dokaze odmeriti sa dokazima tuzilastva i dokazima koje ce Milosevic dodatno predstaviti.

Location: Balkans

Macedonia
Serbia
Kosovo

Topic: War crimes

Focus: Coalition for International Justice (CIJ) Trial Reports Archive (Bos-Hrv-Srp)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/ruski-politcar-svedocio-o-%C2%ABgenetskom>